

Járműünnepek 2017

A hazai vasúti járműgyártás több mint éves története igen gazdag lehetőséget kínál az itthon gyártott vasúti járművek születésnapját megünnepelni. A Vasútgépészet évről évre felidézni megemlékezik azon járműtípusok születéséről, amelyek a magyar vasúton szolgáltak és a tárgyévben kerekévfordulósak.

Száz éve még javában pusztított az első, 75 éve a második világháború, ám a hazai vasúti járműgyárakban, e nehéz időkben is komoly járműgyártás volt.

A második világháborút követő 2. békeév, 1947 jellemzően a romok eltakarítása utáni helyreállítás éve volt, a Ganz gyárakban már új járművek születtek.

Következő összeállításunkban az elmúlt 125 év évfordulós járműveire, azok születésére emlékezünk vissza.

125 éves a MÁV 5,3 méteres tengelytávolságú VIIIe' jellegű személykocsi típusa. (1. ábra)

A jellegből 1892 és 1896 között pontosan 1000 darabot szerzett be a MÁV, majd 1897-ben az Északi Főműhelyben egy 1001. darabot is gyártott saját magának. A típusból a MÁV História Munkabizottság védetté nyilvánította az egykori Ch 4743-as pályaszámú kocsit, melyet 1892-ben a Ganz és Társa Vasúti kocsigyár épített. A kocsi felújítását követően a 100 éves vonatban közlekedett rendszeresen.

125 éve, 1892 óta lett önálló a hazai vasúti járműipar. Az 1892-es esztendő követően 1950-ig nem szorultak importra a hazai vasúttársaságok. A MÁV az utolsó import személykocsikat a fenti VIIIe' típusból szerezte be 1892-ben, melyek közül a 4784 – 4836 pályaszámúakat a Smichov-i Ringhoffer cég gyártotta.

125 éve az utolsó import teherkocsikat (K 51076 – 51240) a Nesseldorf-i vagongyártól szerezte be a MÁV. Ebből a szériából az 51077-es pályaszámút sikerült védetté nyilvánítani és épp néhány hete került ismét vágányra Istvántelken.

2. ábra: MÁV 375-ös

1. ábra: a MÁV Ch 4743 pályaszámú kocsija 1892-ben a Ganz és Társa Vasúti kocsigyárban készült

110 éve született a MÁV 375 sorozatú gőzmozdony (2. ábra)

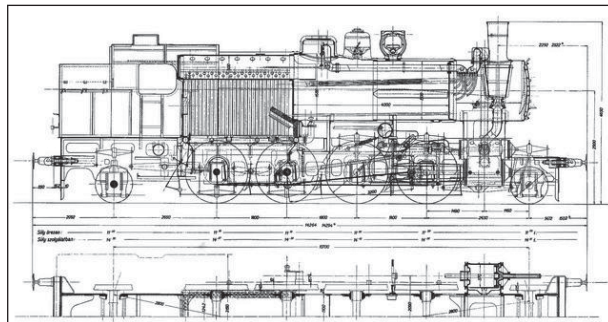
Az Államvasutak próbaképpen négy db 1'C1' tengelyelrendezésű, szertartályos mellékvonali mozdony megépítését az állami gépgyárra bízta. A MÁV-nál a módosított osztályjelölés-rendszer alapján **TV. osztályként** jelölt mozdonyok közül az első kettőt kísérletképpen - amerikai mintára – öntött acél főkerettel, a másik kettőt hagyományos, szegecselt folytvaslemez-kerettel rendelték meg. Ez utóbbi két mozdony **74 szerkezetszámon 7303–7304 pályaszámmal** 1907 októberére készült el.

A MÁV **TV. osztályú, később 375 sorozatú gőzmozdonya** a Magyar Királyi Állami Vasgyárak egyik legelterjedtebb mellékvonali mozdonytípusa volt a századfordulótól 1959-ig, melyet több eltérő alsorozatban gyártottak. Nem csak a magyar, de a szomszédos országok szakemberei által is elismerten a **375-ös** kategóriájában az egyik legjobban sikerült **gőzmozdonytípusnak** tekinthető, mely a gőzőskorszak legvégéig szolgált, s melyből minden, a típust használó országban találni megőrzött, kiállított példányt. A MÁV 375 megőrzött jármű a Magyar Vasúttörténeti Parkban látható.

100 éves a MÁV 442 gőzmozdonya (3. ábra)

A mozdonyok évtizedeken át elővárosi és személyszállító vonatokat továbbítottak. A mozdonyosorozatról a Magyar Vasúttörténeti Parkban 2017. májusában a MÁV História Bizottság ünnepi megemlékezést tart. A 442-es bemutatását a Vasútgépészet 2. számában tervezzük.

(folytatjuk)

3. ábra: MÁV 442 sorozat jellegrajza